



MAHIDOL UNIVERSITY
Wisdom of the Land

จุลสาร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล



ฉบับปฐมฤกษ์ กรกฎาคม - กันยายน 2554

สารบัญ

หน้า

2 MUPY History

MUPY Special : เภสัชฯ มหิดล จับมือกับกระทรวงพาณิชย์ เปิดโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสมุนไพรไทย เพื่อลดผลกระทบจาก AFTA

3 MUPY Good News : หน่วยปฏิบัติการมาตรฐาน คณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล ผ่านการรับรอง ISO/IEC 17025 : 2005 จากกระทรวงสาธารณสุข

4 All About MUPY : ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

5 Drug Tips : ยาคุมฉุกเฉิน...เรื่องจริงที่ผู้หญิงต้องรู้ ตอนที่ 1

6 MUPY on world stage

7 Herbs for Health : รวงจืด สมุนไพรแก้พิษและล้างพิษ

8 MUPY News Update

คณะผู้จัดทำ

- บรรณาธิการ
รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
- กองบรรณาธิการ
งานวิเทศสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์
- ออกแบบและจัดพิมพ์
พจก.หยินหยาง การพิมพ์
- ฝ่ายจัดส่ง
หน่วยสารบรรณ สำนักงานคณบดี
- แนะนำ - ดิชม ได้ที่
งานวิเทศสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
447 ถ.ศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 - 2644 - 8677 - 91 ต่อ 1118
E-mail : pr_mupy@hotmail.com
Website : www.pharmacy.mahidol.ac.th

สารบัญจากฉบับนี้

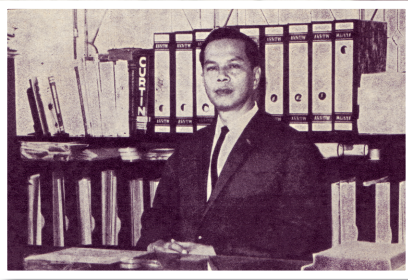


สวัสดิ์ดิเค่ ท่านผู้อ่านทุกท่าน ดิฉันในฐานะ คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ได้จัดทำจุลสารของคณะฯ ขึ้น เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสารข่าวของคณะฯ และสิ่งดีๆ ที่พวกเราชาวเภสัชมหิดล ได้พยายามทำเพื่อสืบสานเจตนารมณ์ของ **อาจารย์ประดิษฐ์ หุตางกูร** ปุชนียบุคคลผู้ซึ่งมีความสำคัญในฐานะเป็นคนบัตินคนแรกของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเป็นผู้วางรากฐานการทำงานอันแข็งแกร่งและมั่นคงเพื่อรับใช้สังคมมาจนถึงทุกวันนี้

นอกเหนือจากข่าวกิจกรรมในคณะฯ แล้ว จุลสารนี้ยังประกอบไปด้วยบทความที่เปี่ยมไปด้วยสาระน่ารู้หลากหลาย ทั้งความรู้เรื่องยา พิษสมุนไพร และเครื่องสำอาง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป คณะฯ ผู้จัดทำได้พยายามติดตามสถานการณ์ด้านสุขภาพที่อยู่ในความสนใจของประชาชน และจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางที่เชื่อถือได้ในการให้ความรู้ที่ถูกต้องเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้ยารักษาโรค และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การมีสุขภาพที่ดีของประชาชนชาวไทย

เนื่องในโอกาสสำคัญของการจัดทำจุลสารคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับปฐมฤกษ์ ชาวเภสัชมหิดลมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้นำเสนอข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ของคณะฯ เผยแพร่สู่สาธารณชน ซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านได้รู้จักกับพวกเรามากขึ้น อนึ่ง เนื่องจากจุลสารฉบับนี้เป็นฉบับปฐมฤกษ์ หากเปรียบกับช่วงวัยของมนุษย์ก็คงเหมือนเด็กที่เพิ่งจะเริ่มหัดเดินก้าวแรก ดิฉันพร้อมด้วยคณะทำงานทุกคน ผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำจุลสารฉบับนี้ จึงขออน้อมรับฟังทุกความคิดเห็นของท่าน เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงจุลสารข่าวให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้นในฉบับต่อไปค่ะ

รศ.ดร.ภญ.จุฑามณี สุทธิสีสังข์
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล



คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีประวัติมายาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ โดยถือกำเนิดมาจาก “คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์” ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2485 และใช้สถานที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนในช่วงแรก ภายหลังจากได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง คณะเภสัชศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เพิ่มขึ้นอีกคณะหนึ่ง บนถนนศรีอยุธยา ตำบลพญาไท ตามนโยบายรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มอัตราการผลิตบัณฑิตเภสัชกร และกำหนดชื่อคณะเภสัชศาสตร์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ว่า “คณะเภสัชศาสตร์ พญาไท มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์”

ภายหลังก่อตั้งมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานนาม “มหิดล” ให้เป็นชื่อมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2512 และคณะเภสัชศาสตร์เดิมที่อยู่ในบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้โอนเข้าสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เหลือคณะเภสัชศาสตร์อยู่คณะเดียว จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล” ดังปรากฏในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2515 ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยมหิดล ได้แต่งตั้ง อาจารย์ประดิษฐ์ หุตางกูร อาจารย์ประจำภาควิชาเภสัชอุตสาหกรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งรักษาการเลขาธิการคณะของคณะเภสัชศาสตร์เดิม ให้ดำรงตำแหน่ง คณบดีคนแรกของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปีที่ผ่านมา คณะเภสัชศาสตร์ได้ผลิตเภสัชกรคุณภาพออกสู่สังคมกว่า 3,000 คน ซึ่งทั้งหมดได้ทำงานและมีบทบาทหน้าที่สำคัญในหลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงานบริการด้านสาธารณสุข หรือแม้แต่ในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตยา ทั้งกิจการของรัฐและเอกชน

นายพิทักษ์ อุดมชัยวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และ รศ.ดร.ภญ.จุฑามณี สุทธิสีสังข์ คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกันเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “กระบวนการผลิตยาสมุนไพรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในโครงการการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสมุนไพรไทย เพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า AFTA ด้วยสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ 2554” เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุม 606 อาคารราชรัตน์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล



เภสัชฯ มหิดล จับมือกับ กระทรวงพาณิชย์ เปิดโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมยาสมุนไพรไทย เพื่อลดผลกระทบจาก AFTA



โครงการนี้เริ่มต้นขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสมุนไพร นำโดย นายชวน ธรรมสุริยะ ประธานกลุ่มสมุนไพร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อขอรับความช่วยเหลือเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถ

สามารถให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสมุนไพร ให้มีความเจริญทัดเทียมกับประเทศผู้นำอื่น ๆ ในแถบอาเซียน ทางกระทรวงพาณิชย์ร่วมกับคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยมี รศ.ดร.ภญ.นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ เป็นผู้ประสานงาน

จากความสำเร็จในเฟสแรกคือ การพัฒนาศูตรตำรับการเตรียมยาสมุนไพรตามรายการในบัญชียาหลักแห่งชาติในอยู่ในรูปแบบและมีมาตรฐานที่เป็นสากล ซึ่งนับเป็นการพัฒนาและถ่ายทอดสูตรตำรับดังกล่าวให้แก่ผู้ประกอบการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโรงงานยาสมุนไพรไทยมีความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐานและอยู่ในรูปแบบที่ใช้ง่ายและมีคุณภาพในระดับสากล

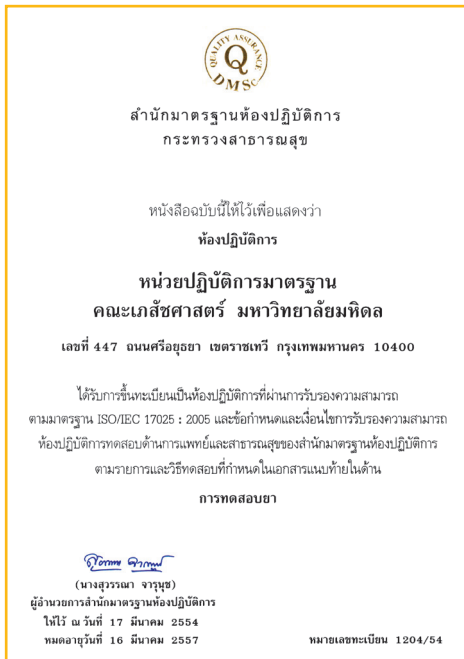


ด้วยความสำเร็จดังกล่าว ทางกระทรวงพาณิชย์และคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลจึงได้จัดทำโครงการต่อยอดความสำเร็จดังกล่าวในเฟสที่ 2 โดยเน้น 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) สนับสนุนการวิจัยพัฒนารูปแบบตำรับยาสมุนไพรและขยายการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการ 2) ส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของตลาดยาสมุนไพรไทย โดยเน้นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติให้แก่แพทย์ บุคลากรสาธารณสุข และประชาชนในทุกภาคส่วนเพื่อการพึ่งตนเองทางด้านยาโรคและปกป้องตลาดยาภายในประเทศ และ 3) ดำเนินการศึกษารายวิชาการของสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติเพิ่มเติมเพื่อสร้างหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพในระดับสากล



หน่วยปฏิบัติการมาตรฐาน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2005 จากกระทรวงสาธารณสุข



นับเป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ภายหลังจากที่คณะกรรมการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขได้มีมติให้การรับรอง ห้องปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการมาตรฐาน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ว่ามีคุณภาพและความสามารถเป็นไปตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2005 ตามข้อกำหนด เงื่อนไขการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุข สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2554 ที่ผ่านมา โดยมี **นางจรีภรณ์ นุณยวงศ์โรจน์** รองอธิบดี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีมอบใบรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการฯ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 เรียกได้ว่าการที่คณะกรรมการฯ มีมติให้การรับรองคุณภาพและความสามารถของห้องปฏิบัติการอยู่ในระดับมาตรฐานสากลครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่หน่วยงานได้วางไว้แล้ว ยังได้นำพา ชื่อเสียง เกียรติยศและความภาคภูมิใจมาสู่พวกเราชาวคณะเภสัชศาสตร์อีกด้วย



นับตั้งแต่มีการก่อตั้ง หน่วยปฏิบัติการมาตรฐาน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา เป็นเวลากว่า 8 ปีแล้ว ที่ดำเนินการให้การบริการวิเคราะห์ควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ คณะทำงานทุกคนล้วนมีความตั้งใจและพร้อมที่จะให้บริการอย่างเต็มที่ รวมถึงการให้คำปรึกษาการตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพของผลิตภัณฑ์ต่างๆ แก่ภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์คุณภาพที่ถูกต้องและแม่นยำตามหลักวิชาการที่เป็นมาตรฐานสากลและมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการวิเคราะห์การบริหารงานให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนสามารถสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ขอรับบริการได้เป็นอย่างดี

About us :

- หน่วยปฏิบัติการมาตรฐาน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือ ศูนย์บริการงานวิเคราะห์ทางเคมี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- มีลักษณะเป็นห้องปฏิบัติการถาวร ตั้งอยู่ที่ ห้อง 512 (ชั้น 5) อาคารราชรัตน์
- สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ : 02-644-8678-91 ต่อ 5538 โทรสาร : 02-354-4326

ตอน... ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น



สวัสดิ์ค๊ะ ยินดีต้อนรับเข้าสู่คอลัมน์ “*รอบรู้วัยวามะกอก*” ไบคอลัมน์นี้ “*หมีพี*” จะนำทุกท่านไปทำความรู้จักกับนักศึกษาและบุคลากรของคณะ เกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ และสำหรับฉบับปฐมฤกษ์นี้ หมีพี จะชวนคุณผู้อ่านไปรู้จักกับนักศึกษาสาว ทายาทเจ้าของร้าน “*หมีอาสาพานใหม่*” เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา เรามาทำความรู้จักกับเธอกันเลยดีกว่า

หมีพี : ช่วยแนะนำตัวเองให้คุณผู้อ่านได้รู้จักแบบคร่าวๆหน่อยค่ะ
น้องแพรว : สวัสดิ์ค๊ะ ภวีณา คุณภาพพรไพโรจน์ ชื่อเล่น แพรว ค่ะ จบ การศึกษา ม.6 จากโรงเรียนสตรีวิทยา 2 ปัจจุบันอยู่ชั้นปี การศึกษาที่ 5 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ค่ะ

หมีพี : ทราบมาว่าคุณพ่อคุณแม่ของน้องแพรวเองก็เป็นเกษตรกรและที่บ้านก็ยังเปิดร้านขายยาด้วย เป็นเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเลือกเรียนด้านนี้ด้วยหรือเปล่าคะ?

น้องแพรว : ใช่ค่ะ เพราะตอนที่ยังเป็นเด็กก็ได้เรียนรู้และคลุกคลีอยู่กับการทำงานของคุณแม่ในฐานะเกษตรกรมาตลอดทำให้ได้ซึมซับเอาความเป็นเกษตรกรติดตัวมาด้วยและกลายเป็นเหมือนแรงบันดาลใจที่ทำให้เมื่อโตขึ้นอยากประกอบอาชีพ เกษตรกรเช่นเดียวกับคุณพ่อคุณแม่ค่ะ

หมีพี : มีสถาบันการศึกษาอีกหลายแห่งที่เปิดสอนด้านเกษตรศาสตร์ อยากทราบว่าทำไมถึงเลือกเรียนที่นี่คะ?

น้องแพรว : เนื่องจากในช่วงนั้นทางมหาวิทยาลัยมหิดลได้มีโครงการ พัฒนาเกษตรกรซึ่งเป็นโควตาสำหรับเปิดโอกาสให้บุตรหลาน ร้านยามาสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในคณะเกษตรศาสตร์ และเห็นว่ามหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ และเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ จึงตัดสินใจสมัคร สอบเข้าคัดเลือกที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ค่ะ

หมีพี : หลังจากได้เข้ามาเรียนที่นี่แล้วรู้สึกเหมือนหรือแตกต่างจากที่คิดไว้อย่างไรบ้างคะ?

น้องแพรว : ไม่ค่อยต่างจากที่คิดไว้เท่าไหร่นะคะ เนื่องจากคุณพ่อคุณแม่ ทั้งคู่ทำงานเป็นเกษตรกร และได้เปิดร้านยามาตั้งแต่แพรว ยังเป็นเด็กทำให้ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ เกี่ยวกับวิชาชีพนี้ และเมื่อได้เข้ามาศึกษาในคณะเกษตรศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย แห่งนี้ ก็ยิ่งทำให้เกิดความเข้าใจในวิชาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น เพราะเนื้อหาวิชาความรู้และสภาพแวดล้อมในรั้วมหิดลได้เติมเต็มสิ่งที่ได้สัมผัสมาแต่ในอดีตค่ะ

หมีพี : ในมุมมองของน้องแพรว คิดว่าอาชีพเกษตรกรมีความสำคัญ และสามารถทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือสังคมอย่างไรบ้างคะ?

น้องแพรว : เกษตรกรไม่ได้เป็นเพียงผู้จำหน่ายยา แต่ยังเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับยา และยังสามารถวินิจฉัยโรคเบื้องต้น และให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพในหลายๆ ด้าน เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยา การช้ยา ผลข้างเคียงของยา หรือ ให้บริการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางสุขภาพซึ่งอยู่ในความสนใจของคนในชุมชนและสังคมค่ะ



หมีพี : หลังจากเรียนจบปริญญาตรีแล้ว คิดว่าอยากจะทำอะไรต่อไปคะ?

น้องแพรว : คงไปปฏิบัติงานในฐานะเกษตรกรที่ร้าน เพื่อให้คุณพ่อคุณแม่ได้มีเวลาพักผ่อนมากขึ้นค่ะ

หมีพี : ก่อนจะจากกันไปในวันนี้น้องแพรวมีข้อคิดคติเตือนใจเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกร หรืออยากทิ้งท้ายอะไรฝากถึงคุณผู้อ่านบ้างไหมคะ?

น้องแพรว : เมื่อเราได้เข้ามาศึกษาในคณะเกษตรศาสตร์และรักในวิชาชีพนี้แล้ว ก็อยากให้ทุกคน จบออกไปเป็นเกษตรกรที่ดีในอนาคตค่ะ





ยาคุมฉุกเฉิน...เรื่องจริงที่ผู้หญิงต้องรู้

ตอนที่ 1

ท่านทราบหรือไม่ว่า ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินมีความเหมือนหรือแตกต่างจากยาคุมกำเนิดแบบปกติอย่างไร อีกทั้งยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน มีวิธีใช้ ประสิทธิภาพ และความปลอดภัย เป็นเช่นไร ถ้อยากรู้ละก็ ตามมาอ่านกันได้เลยค่า

ยาคุมฉุกเฉินมีข้อบ่งใช้อย่างไร

ยาคุมฉุกเฉินมีข้อบ่งใช้ในการป้องกันการตั้งครรภ์ในกรณีฉุกเฉิน ขอย้ำว่าใช้ในกรณีฉุกเฉินเท่านั้น คำว่า “ฉุกเฉิน” ในที่นี้หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์ในคู่สามีภรรยาที่มีการวางแผนครอบครัว และทำการป้องกันการตั้งครรภ์ แต่เกิดความผิดพลาดจากวิธีคุมกำเนิดที่ใช้ เช่น การรั่วหรือฉีกขาดของถุงยางอนามัย การลืมรับประทานยาเม็ดคุมกำเนิดตั้งแต่ 2 เม็ดขึ้นไป หรือใช้ในกรณีผู้หญิงที่ถูกข่มขืน เป็นต้น

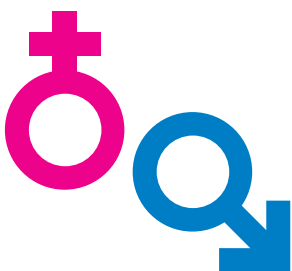
รับประทานยาคุมฉุกเฉินอย่างไร

ผลิตภัณฑ์ยาคุมฉุกเฉินที่จำหน่ายในประเทศไทย จำหน่ายเป็นกล่อง มียาเม็ดละ 1 แผง และแต่ละแผงมียาคุมฉุกเฉิน 2 เม็ด แต่ละเม็ดประกอบด้วยตัวยาที่เป็นฮอร์โมนขนาดสูง คือ ลีvonอร์เจสเตรล (levonorgestrel) เม็ดละ 750 ไมโครกรัม การรับประทานยาที่ถูกต้องคือ รับประทานยาเม็ดแรก ให้เร็วที่สุดหลังจากมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกัน โดยไม่ควรเกิน 72 ชั่วโมง และจะต้องรับประทานยาเม็ดที่สองหลังจากรับประทานยาเม็ดแรกไม่เกิน 12 ชั่วโมง หากมีอาการอาเจียนภายใน 2 ชั่วโมงหลังรับประทานยาแต่ละเม็ด ต้องรับประทานยาใหม่ และไม่แนะนำให้รับประทานยาเกิน 4 เม็ด หรือ 2 กล่อง ต่อเดือน

การรับประทานยาเม็ดแรกภายใน 72 ชั่วโมง หลังการมีเพศสัมพันธ์ดังกล่าวตามด้วยยาเม็ดที่สองจะให้ความมีประสิทธิภาพในการป้องกันการตั้งครรภ์ได้ 75% แต่หากเริ่มยาภายใน 24 ชั่วโมงหลังการมีเพศสัมพันธ์ จะให้ประสิทธิภาพในการป้องกันการตั้งครรภ์ เพิ่มขึ้นเป็น 85% ดังนั้นจึงควรรับประทานยาเม็ดแรกหลังการมีเพศสัมพันธ์ให้เร็วที่สุด

มีคำแนะนำด้วยว่า สามารถรับประทานยาคุมฉุกเฉิน 2 เม็ด พร้อมกันในครั้งเดียวได้โดยที่ประสิทธิภาพและความปลอดภัยไม่แตกต่างจากการ แบ่งรับประทานเป็น 2 ครั้ง ซึ่งในสหรัฐอเมริกา นิยมรูปแบบการรับประทานในครั้งเดียว และมีผลิตภัณฑ์จำหน่ายในรูปแบบยาที่มีความแรงเป็น 2 เท่า คือมีตัวยาลีvonอร์เจสเตรลเม็ดละ 1.5 มิลลิกรัม การรับประทานเพียงครั้งเดียวจะทำให้เกิดความสะดวกมากกว่าการแบ่งรับประทาน อย่างไรก็ตามในบางรายอาจพบอาการคลื่นไส้อาเจียนจากการรับประทานยาเพียงครั้งเดียวมากกว่าการแบ่งรับประทาน 2 ครั้ง

ยังมีข้อสงสัยที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินอยู่อีกหลายประเด็น แต่เนื่องจากพื้นที่บทความมีจำกัด โปรดติดตามอ่านตอนต่อไปได้ในฉบับหน้าค่า



(อ้างอิงข้อมูลจาก <http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/thai/knowledgeinfo.php?id=54>)

นับเป็นเวลากว่า 40 ปีแล้ว

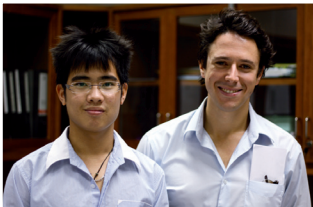
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนาต่อยอดความรู้เพิ่มเติมเพื่อยกระดับวงการวิทยาศาสตร์ไทยได้ก้าวไปสู่การมีบทบาทในเวทีโลกมากขึ้น รวมถึงการลงนามยินยอมให้ความร่วมมือในโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ ตลอดจนการร่วมงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่จะก้าวไปสู่การเป็นสถาบันการศึกษามาตรฐานสากลชั้นนำในภูมิภาคเอเชีย ในปี 2555

ในแต่ละปีการศึกษาที่ผ่านมา นั้น ทางคณะฯ ได้เปิดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ระหว่างประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีการศึกษา 2554 นี้ มีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศต่างๆ ทั้งในแถบยุโรปและอเมริกา จำนวนรวมทั้งสิ้น 10 คน ที่มาศึกษาดูงาน ตลอดจนการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ประกอบไปด้วย

Ms. Laurine Vieu และ Ms. Helen Mongrenier

นักศึกษาเภสัชศาสตร์ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 5

จาก Faculty of Pharmacy, University Paris Descartes (Paris V) ฝึกงานเรื่อง Pharmaceutical Marketing



Mr. Jean Noel Heng และ Mr. Guillaume Mazurage

นักศึกษาเภสัชศาสตร์ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 5

จาก Faculty of Pharmacy, University Paris Descartes (Paris V) ฝึกงานเรื่อง Regulatory Affairs

Ms. Amandine Gouverneur และ Mr. Rafik Elmam

นักศึกษาเภสัชศาสตร์ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 5

จาก Faculty of Pharmacy, University Paris Descartes (Paris V) ฝึกงานด้าน Clinical Pharmacy



Mr. Giorgio Barkey

นักศึกษาเภสัชศาสตร์ ปริญญาโทหลักสูตร Master of Pharmacy จาก Utrecht University

ฝึกงานด้าน Clinical Pharmacy เรื่อง Pain Management

Mr. Amit Shah, Mr. Ankur Shah, Mr. Basil Wong

นักศึกษาหลักสูตร Doctor of Pharmacy ชั้นปีที่ 4

จาก University of Arizona

ฝึกงานด้าน Clinical Pharmacy Clerkship



อย่างไรก็ตาม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ยังคงมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการระหว่างประเทศ พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภายในคณะ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาชั้นนำในระดับสากล



สำนักงานข้อมูลสมุนไพร

ร่างจัดมีประวัติในการใช้ล้างพิษในร่างกาย แก้อาการแพ้พิษคัน และโรคผิวหนัง เช่น เริม ว่ากันว่าชาวบ้านจะกินน้ำคั้นใบหรือรากวางจัดก่อนที่จะไป “*แข่งพนันตีเหล็ก* *โง่เมา*” และได้พลัดเวลารับประทานของแสดงแล้วปวดท้อง ท้องเสีย ที่เรียกว่า พัดสำแดง ก็จะใช้ใบวางจัดเช่นกัน ทั้งยามเพอิกหรือตั้งใจกินสารพิษก็ใช้วางจัดแก้พิษได้ สำหรับในประเทศไทยนั้น มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวางจัดไม่มากนัก

พ.ศ. 2521 นักวิจัยจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล **ม.มหิดล** เป็นกลุ่มแรกที่ทดลองป้อนผงรากวางจัดให้หนูทดลองก่อนให้น้ำยาสตรีกินนินแต่พบว่าไม่ได้ผล หนูชักและตาย แต่ถ้าผสมกับน้ำยาสตรีกินนินก่อนป้อน พบว่าหนูทดลองไม่เป็นอะไร แสดงว่าผงรากวางจัดสามารถดูดซับสารพิษชนิดนี้ไว้

พ.ศ. 2523 **อาจารย์พาทินี เตชะเสนและคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** ใช้ น้ำคั้นใบวางจัดป้อนหนูทดลองที่กินยาฆ่าแมลง “**โฟลิดอล**” พบว่าแก้พิษได้ ลดอัตราการตายลงจาก 56% เหลือเพียง 5% เท่านั้น ในขณะที่วิธีการฉีดกลับไม่ได้ผล

พ.ศ. 2551 **สุชาสินี คงกระพันธ์** ใช้สารสกัดแห้งใบวางจัดป้อนหนูทดลองที่ได้รับยาฆ่าแมลงกลุ่มออร์แกนโนฟอสเฟต ชื่อ “**มาราธาออน**” พบว่าช่วยชีวิตได้ 30%

พ.ศ. 2553 **จิตบรรจง ตั้งปอง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์** พบว่าสารประกอบในใบวางจัดช่วยป้องกันการตายของเซลล์ประสาทของหนูทดลองที่ได้รับพิษจากสารตะกั่ว จึงสามารถป้องกันการสูญเสียการเรียนรู้และความจำได้อย่างมีนัยสำคัญ



มีการวิจัยเรื่องใบวางจัดว่าสามารถปกป้องตับ ซึ่งเป็นอวัยวะที่กำจัดสารพิษในร่างกาย ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่ช่วยรักษาชีวิตของผู้ที่ได้รับสารพิษ พ.ศ. 2543 รายงานวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล ระบุว่าสารสกัดแห้งของน้ำใบวางจัดน่าจะมีผลลดความเป็นพิษของตับจากแอลกอฮอล์ได้

พ.ศ. 2548 **พรเพ็ญ เปรมโยธิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** รายงานผลว่าสารสกัดน้ำวางจัดแสดงฤทธิ์ดังกล่าว ทั้งในหลอดทดลองและในหนูทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่า สารสกัดน้ำใบวางจัดมีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระด้วย



รางจืดสมุนไพรแก้พิษและล้างพิษ

ถ้าจะใช้สมุนไพร ควรพิจารณาความเป็นพิษด้วย สำหรับใบวางจัดมีการทดสอบความเป็นพิษเฉียบพลันที่ป้อนหนูทดลองครั้งเดียวทั้งขนาดปกติและขนาดสูง ไม่พบความผิดปกติใดๆ และป้อนติดต่อกัน 28 วัน ขนาด 500 มก. ต่อน้ำหนักตัว 1 กก. ไม่พบอาการผิดปกติเช่นกัน แต่อาจทำให้น้ำหนัก ตับ ไต สูงกว่ากลุ่มควบคุม ค่าชีวเคมีที่เกี่ยวข้องกับไตสูงขึ้น และ AST สูงขึ้น จึงควรใช้อย่างระมัดระวัง และไม่ควรรับประทานติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน

สำหรับการทดลองในคน ยังมีไม่มากนัก **นพ. ปัญญา อธิธรรม** ทดลองเก็บข้อมูลการใช้สมุนไพรรางจืดในเกษตรกร ซึ่งสัมผัสสารฆ่าแมลง ทั้งกลุ่มไม่ปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มปลอดภัย โดยตรวจจากระดับเอนไซม์ในร่างกายที่เพิ่มขึ้นเมื่อได้รับสารพิษนี้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มที่กินและ ไม่ได้กินสารสกัดน้ำวางจัด แต่ยังไม่สรุปไม่ได้ชัดเจนเพราะมีปัจจัยที่แตกต่างของพื้นฐานร่างกายอื่นๆ ของอาสาสมัคร เช่น ความแข็งแรง อายุ เป็นต้น

เดือนกุมภาพันธ์ 2551 มีข่าวเรื่องน้ำคั้นใบวางจัด ช่วยชีวิตผู้ป่วยอาการหนักมากจากพิษแมงดาทะเล ซึ่งได้รับการยืนยันจากแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ แสดงว่ารางจืดน่าจะมีสรรพคุณในการกำจัดพิษในร่างกายตามที่ตำรายาไทยระบุไว้

อย่างไรก็ตามการทดลองหาผลที่เป็นสารประกอบในใบวางจัด กำจัดพิษและทดลองในคน รวมทั้งการทดสอบพิษระยะยาวที่หนูทดลองกินติดต่อกันนานกว่า 6 เดือน มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจังและถูกต้อง ทั้งต้องให้ชัดเจนว่าสามารถแก้พิษอะไรได้บ้าง ในขนาดเท่าไร และคุณภาพของใบวางจัดควรเป็นแบบใด เพราะในพื้นที่ปลูกและกระบวนการปลูกอาจก่อให้เกิดโลหะหนักในวัตถุดิบที่เก็บมาตรฐาน เช่น แคดเมียม เป็นต้น

บทความจาก สำนักงานข้อมูลสมุนไพร (<http://medplant.mahidol.ac.th>)



ภาควิชาเภสัชกรรมจัดประชุมวิชาการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง 2 หลักสูตร

ภาควิชาเภสัชกรรม จัดการประชุมวิชาการ **“National Conference on Drug Interactions 2011”** และ **“Intravenous Admixture Incompatibility”** ระหว่างวันที่ 5 - 6 กรกฎาคม 2554 และ วันที่ 7 - 8 กรกฎาคม 2554 ตามลำดับ ณ ห้องประชุม 302 ชั้น 3 อาคารเทพรัตน์ มีผู้เข้าร่วมฟังการบรรยาย รวมทั้งสิ้น 750 คน พร้อมด้วย การออกบูธจัดแสดงสินค้า และนิทรรศการเกี่ยวกับยาจากบริษัทฯชั้นนำต่างๆ อีกหลายแห่ง

Professor จาก Universiti Kebangsaan Malaysia เยี่ยมชมคณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล

รศ.ดร.ภญ.จุฑามณี สุทธิสีสังข์ คณบดี และ ศ.ดร.ภก.ณรงค์ สารีสุต อาจารย์ประจำภาควิชาเภสัชอุตสาหกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกันต้อนรับ **Assoc. Prof. Mohd Cairul Iqbal Mohd Amin, Deputy Dean (Graduate & Research)** จาก Universiti Kebangsaan Malaysia เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ในโอกาสที่มาเยี่ยมชมและปรึกษางานวิจัย ร่วมกับคณาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาเภสัชการ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2554 เวลา 09.00 - 10.00 น. ณ ห้องประชุม Staff ชั้น 1 อาคารเทพรัตน์



นักศึกษาเภสัชศาสตร์ คิวรางวัลชนะเลิศในงาน **Mahidol University International Week 2011** ครั้นหลังจากงาน Mahidol University International Week (MUIW) 2011 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 28 - 30 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา **Mrs. Ninu Shrestha** นักศึกษาจากประเทศเนปาล หลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชวิทยา ได้รับการคัดเลือกให้เป็น Ms. Mahidol University International Night 2011



เภสัชฯ มหิดล ร่วมกับ คก.สสส. จัดสัมมนา “การพัฒนาองค์ความรู้สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ”

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับแผนงานเครือข่ายเภสัชศาสตร์เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ (คก.สสส.) **คณะทำงานเครือข่ายแผนงานบุคลากรสายสนับสนุนคณะเภสัชศาสตร์เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ (คป.สสส.)** และ**คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ประสานงานเครือข่ายบุคลากรสายสนับสนุนคณะเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ศคภท.)** จัดโครงการการจัความรู้เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและประชาสัมพันธ์แผนงานสู่สังคม เรื่อง **“การพัฒนาองค์ความรู้สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ”** ระหว่างวันที่ 2 - 4 กันยายน 2554 ณ โรงแรมเดอะ ทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร โดยมีตัวแทนบุคลากรคณะเภสัชศาสตร์จากสถาบันต่างๆ ทั่วประเทศ เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก

- ✪ 14 - 16 ธ.ค. 2554 การประชุมวิชาการนานาชาติ เรื่อง 7th Indochina Conference on Pharmaceutical Sciences (Pharma - Indochina VII) โรงแรมอโณมา กรุงเทพฯ
- ✪ 19 - 21 ธ.ค. 2554 การประชุมวิชาการ เรื่อง Advances in Pharmacotherapeutics and Pharmacy Practice 2011 อาคารเฉลิมพระบารมี 50 ปี ซอยศูนย์วิจัย แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย
- ✪ 25 - 27 ม.ค. 2555 การประชุมวิชาการ เรื่อง Diabetes Educator Training Program for Pharmacist คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล